

תורת ההסתברות

עבודת בית מס' 7 פתרונות

תרגיל 1. בעיה 5.3 מהחוברת.

פתרון.

$$EX^2 = VARX + (EX)^2 = 1 - 0 = 1.$$

$$\begin{aligned} Ee^X &= \int_{-\infty}^{\infty} e^x f_X(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} e^x \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}} dx = e^{\frac{1}{2}} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-1)^2}{2}} dx = \\ &= e^{\frac{1}{2}} \int_{-\infty}^{\infty} f_Y(x) dx = \sqrt{e}, \end{aligned}$$

כאשר $Y \sim N(1, 1)$.

תרגיל 2. בעיה 5.4 מהחוברת.

פתרון.

$$\begin{aligned} E \frac{1}{1+X} &= \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{1+k} P_X(k) = e^{-\lambda} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{1+k} \frac{\lambda^k}{k!} = e^{-\lambda} \frac{1}{\lambda} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\lambda^{k+1}}{(k+1)!} = \\ &= e^{-\lambda} \frac{1}{\lambda} (e^{\lambda} - 1) = \frac{1 - e^{-\lambda}}{\lambda}. \end{aligned}$$

תרגיל 3. בעיה 5.6 מהחוברת.

פתרון.

(א) יהי X מספר הפריצות בביתם של המבוטחים. אזי
 $X \sim BIN(10,000; 0.006)$ וההסתברות המבוקשת תהיה

$$P_1 = P(X > 100) = \sum_{k=101}^{10000} \binom{10000}{k} 0.006^k \cdot 0.994^{10000-k}.$$

(ב) לצורך התרגיל בלבד: פרמיה נקראת הוגנת אם תוחלת התקבולים של החברה שווה לאפס. לכו הגובה שלה תהיה

$$G = \frac{120,000 \cdot EX}{10,000} = \frac{120,000 \cdot 10,000 \cdot 0.006}{10,000} = 720.$$

תרגיל 4, בעיה 5.7 מהחוברת.

פתרון.

(i)

$$EX = \int_0^1 x f_X(x) dx = \int_0^1 2x^2 dx = \frac{2}{3}.$$

(ii)

$$\begin{aligned} EX &= \int_0^2 x f_X(x) dx = \int_0^1 x^2 dx + \int_1^2 x(2-x) dx = \int_0^1 x^2 dx + \\ &+ \int_0^1 (1+t)(1-t) dt = \int_0^1 dt = 1. \end{aligned}$$

כדי להעביר את שני האינטגרלים לאותו תחום עשינו בשני את החלפת משתנים $t = x + 1$.

(iii)

$$EX = \int_0^1 x F'_X(x) dx = \int_0^1 \frac{1}{2\sqrt{x}} dx = \sqrt{x} \Big|_0^1 = 1.$$

תרגיל 5, בעיה 5.13 מהחוברת.

פתרון.

(א) ראשית, נשים לב כי X הינו משתנה רציף ו- $F_X(0) = \frac{1}{2}$ (ראו תרגיל 2 מתוך עבודת בית מס' 4). לכן $F_Y(-1) = \frac{1}{2}$ בעוד שעבור $0 \leq y \leq 1$

$$\begin{aligned} F_Y(y) &= P(Y \leq y) = P(X \leq y^2) = \frac{1}{2} + \int_0^{y^2} f_x(x) dx = \\ &= \frac{1}{2} + \left[x - \frac{x^2}{2} \right] \Big|_0^{y^2} = \frac{1}{2} + y^2 - \frac{y^4}{2}. \end{aligned}$$

סופית:

$$F_Y(y) = \begin{cases} 0 & \text{if } y < -1, \\ \frac{1}{2} & \text{if } -1 \leq y \leq 0, \\ \frac{1}{2} + y^2 - \frac{y^4}{2} & \text{if } 0 \leq y \leq 1, \\ 1 & \text{if } 1 \leq y. \end{cases}$$

אנה לא לשכוח לשרטט את הגרף !

(ב) Y הוא משתנה מעורב כי פונקציית ההתפלגות שלו רציפה בכל מקום פרט לנקודה אחת ($y = -1$) בה היא עושה קפיצה.

(ג) יש יותר מדרך אחת לחשב את התוחלת. למשל, ניתן להשתמש בפירוק של משתנה מעורב. הדרך שנראית לי הקצרה ביותר:

$$\text{Define } g(x) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ by } g(x) = \begin{cases} 0 & \text{if } x < -1, \\ -1 & \text{if } -1 \leq x < 0, \\ \sqrt{x} & \text{if } 0 \leq x \leq 1, \\ 0 & \text{if } x > 1. \end{cases}$$

אזי

$$\begin{aligned} EY &= \int_{-\infty}^{\infty} g(x) f_x(x) dx = -\frac{1}{2} + \int_0^1 \sqrt{x}(1-x) dx = \\ &= -\frac{1}{2} + \left[\frac{2}{3} x^{3/2} - \frac{2}{5} x^{5/2} \right] \Big|_0^1 = -\frac{7}{30}. \end{aligned}$$

תרגיל 6. בעיה 5.14 מהחוברת.

פתרון.

(א) עבור $y \in [0, 1]$ נקבל:

$$\begin{aligned} F_Y(y) &= P(Y \leq y) = \sum_{n=0}^{\infty} P(Y \leq y | N = n) P(N = n) = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} y^n \frac{3}{4^{n+1}} = \frac{3}{4} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{y}{4}\right)^n = \frac{3}{4} \frac{1}{1 - \frac{y}{4}} = \frac{3}{4-y}. \end{aligned}$$

$$F_Y(y) = \begin{cases} 0 & \text{if } y < 0, \\ \frac{3}{4-y} & \text{if } 0 \leq y < 1, \\ 1 & \text{if } 1 \leq y. \end{cases}$$

השרטוט זה כבר לא מסימה קשה. הדבר המעניין מבחינתנו זוהי הקפיצה ש- $F_Y(y)$ עושה ב- 0.

(ב) Y הוא מ"א מעורב כי $F_Y(y)$ רציפה פרט לנקודה $y = 0$ בה יש לה קפיצה בגודל $\frac{3}{4}$. (משתנה X נקרא מעורב אם $F_X(x)$ רציפה בכל מקום פרט למספר סופי או בר מנייה של נקודות).

תרגיל 6. תרגיל 12.29 מהחוברת.

פתרון. כללית, עבור מאורע A כל שהו:

$$\begin{aligned} EI_A &= 1 \cdot P(I_A = 1) + 0 \cdot P(I_A = 0) = P(I_A(\omega) = 1) = P(A). \\ I_A &= I_A^2 \Rightarrow EI_A^2 = EI_A = P(A), \\ VARI_A &= EI_A^2 - (EI_A)^2 = P(A) - P(A)^2 = P(A)P(A^c). \end{aligned}$$

לכן

(א)

$$EI_A^S B = P(A \cup B).$$

(ב)

$$VARI_A = P(A)P(A^c) = e^{-2\lambda} (1 - e^{-2\lambda}).$$